

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(247)

34. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Publicznego
w dniu 22 maja 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 48)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Wiesław Pietrzak)

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Posiedzenie dotyczy zestawienia wniosków do ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu.

Witam serdecznie przedstawicieli rządu, witam przedstawicieli Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Witam panie senator i panów senatorów.

Zestawienie wniosków państwo macie, a ponieważ jest czterdzieści dziewięć poprawek, proszę o zdyscyplinowanie podczas prac nad tym zestawieniem.

Pierwszy wniosek jest o odrzucenie ustawy. Jest to wniosek senatorów Chrońskiego, Kurskiej, Sagatowskiej, Wielowieyskiego, Liszcz, Janowskiego, Kutza, Piesiewiczza, Krzyżanowskiej, Religi, Romaszewskiego.

Czy są wypowiedzi? Nie widzę chętnych.

Kto jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy? (0)

Kto jest przeciwny? (5)

Dziękuję. Jednomyślnie przeciw.

Wobec odrzucenia wniosku o odrzucenie ustawy przystępujemy do głosowania nad poprawkami.

Poprawki pierwsza, dziesiąta i dwunasta. W zestawieniu jest napisane, że należy je przegłosować łącznie, ale w porozumieniu z senatorem wnioskodawcą proponuję głosować oddzielnie nad każdą poprawką. Są to poprawki senatora Janowskiego.

Poprawka pierwsza, do art. 3, polega na dodaniu w ust. 3 po wyrazie „Sejmu” wyrazu „i Senatu”. Jest to wzmocnienie rangi Senatu.

Czy pan senator wnioskodawca chce wypowiedzieć się na ten temat?

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Przewodniczący, trafnie pan to ujął, uważam, że o tak istotnych sprawach Senat, komisja powinna być informowana, a więc Senat powinien być uwzględniony.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Co na to strona rządowa?

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Generalnie pan minister Siemiątkowski przed przerwą w obradach zgadzał się z tą ideą. Problem natomiast polega na tym, jak to ma być zapisane, jeśli chodzi o szczegóły tej kontroli. Z poprawki pierwszej nie wynika, jak ta kontrola Senatu ma wyglądać. A jeśli ona ma wyglądać tak, jak dalej zaproponowano, to rząd jest przeciwny, uważamy bowiem, że zapis o powierzeniu zadań kontroli służb specjalnych organowi, jakim jest senacka Komisja Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego, jest źle sformułowany. Według nas, jeśli Senat ma prowadzić taką kontrolę, to mniej więcej w takiej formie, w jakiej robi to Sejm, gdzie jest specjalnie powołana komisja, w specjalnym trybie, istotnie różniącym się od trybu powołania innych komisji, jest specjalny dobór członków komisji, nie mówiąc już o doborze pomieszczeń i pracowników sekretariatu.

I dlatego jesteśmy przeciwni poprawce w takim kształcie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Janowski:

Proszę państwa, jeżeli się wczytamy w zapis art. 3 ust. 3, to stwierdzimy, że wymieniono Sejm, a więc organ władzy ustawodawczej. Organem władzy ustawodawczej jest również Senat. Art. 3 nie precyzuje roli komisji, o czym był pan uprzejmy wspomnieć, rzeczywiście jest to wyszczególnione w kolejnych artykułach. Tak więc proponując tę poprawkę, miałem na myśli to, żeby sprawozdanie z działalności szefów obu agencji było przedstawiane nie tylko przed Izbą poselską, lecz także przed Wysokim Senatem. Jest wiele takich instytucji, które przedstawiają sprawozdanie i przed Sejmem, i przed Senatem. To nie jest wchodzenie w tę głębię komisji, o której był pan uprzejmy powiedzieć. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Jeśli można, to chciałbym tylko zwrócić uwagę na to, że obecnie szefowie służb specjalnych, czyli Urzędu Ochrony Państwa i WSI, czy w przyszłości szefowie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, nie przedkładają sprawozdań Wysokiej Izbie, lecz specjalnej komisji sejmowej – to jest zasadnicza różnica.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciałby zabrać głos na ten temat? Biuro Legislacyjne?

**Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja nie widzę tych przeszkód, o których wspominał rząd. Wydaje mi się, że to jest wewnętrzna sprawa Senatu, w jaki sposób to ureguluje, jak się dostosuje do tej treści, którą państwo zaproponujecie.

Po przyjęciu ewentualnie poprawki dziesiątej kontrola Senatu może polegać na uczestnictwie przewodniczącego senackiej Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego w pracach Kolegium do spraw Służb Specjalnych.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś?

Przedstawię zatem swój punkt widzenia. Jeżeli dodamy w tym artykule wyrazy „i Senatu”, to według mnie na tym etapie one niczego nie burzą. W wewnętrznych dokumentach zarówno Senatu, jak i Sejmu, jest określony sposób sprawowania tej kontroli, a więc wątpię, czy Senat podejmie decyzję o powołaniu o jakiejś ekstra komisji.

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że nie jest to kontrola działalności służby. W tym artykule jest bowiem następujący zapis: działalność szefa ABW i szefa AW oraz szefa Wojskowych Służb Informacyjnych podlega kontroli. Tak więc chodzi o kontrolę polityków, którzy zostają wyznaczeni na to stanowisko, a nie agencji. I na tym etapie nie widzę żadnego zagrożenia, że ta poprawka coś zburzy w konstrukcji tej ustawy czy zasady działania agencji. Nie wiem, czy dobrze rozumiem.

Proszę uprzejmie.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Panie Przewodniczący!

Strona rządowa nie kwestionuje poprawki pierwszej, to znaczy dodania wyrazów „i Senatu”, a zatem zapisu, iż działalność podlega kontroli parlamentarnej, czyli i Sejmu, i Senatu.

Teraz co do dalszych poprawek, będących egzemplifikacją tego, na czym miałyby polegać kontrola Senatu, wyrażona we wniosku pana senatora Janowskiego. W związku z tym, że Komisja Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego miałyby pełnić funkcje kontrolne, chciałbym zwrócić uwagę na to, że o ile w projektowanej reformie politykami rzeczywiście mogą być szefowie Agencji Wywiadu i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, o tyle szef WSI nie jest politykiem. Jest to organ podległy ministrowi obrony narodowej, a więc ma nieco inny charakter, nie jest centralnym organem administracji rządowej, tak jak to będzie w przypadku dwóch pozostałych, tak zwanych cywilnych agencji.

To oczywiście Senat zdecyduje, w jakiej formie będzie wykonywana ta kontrola, chcielibyśmy jednak zwrócić uwagę na pewne wymogi formalne, które musiałyby

być spełnione, żeby ona była efektywna. Chodzi o próg informacji niejawnych określanych ustawą o ochronie informacji niejawnych, które są przedmiotem sprawozdania, rozpoznawania przez komisję do spraw specjalnych, są zakreślone na poziomie ściśle tajnych, czyli na tym najwyższym poziomie dopuszczeń. I w związku z tym kandydaci do takiej komisji musieliby uzyskać stosowne certyfikaty, a pomieszczenia, w których odbywałyby się obrady, musiałyby odpowiadać wymogom ustawy o ochronie informacji niejawnych, przewidzianym przy pracy z informacjami niejawnymi o najwyższej klauzuli tajności.

Chodzi o pewne aspekty techniczne i formalne, które oczywiście nie muszą być regulowane ustawowo, i z całą pewnością nie będą, ale chciałbym zwrócić na nie uwagę zarówno posła wnioskodawcy, jak i Wysokiej Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.
Proszę.

Senator Lesław Podkański:

Panie Przewodniczący, myślę, że zabrnęliśmy za daleko, bowiem przedmiotem dyskusji jest wyłącznie sprawa dotycząca art. 3 ust. 3. Biorąc pod uwagę treści i intencje zawarte w tym artykule, problem dopisania wyrazów „i Senatu” nie powinien budzić żadnych wątpliwości rządu, ponieważ kontrola Senatu będzie prowadzona zgodnie z dotychczasową intencją ustawodawcy, z zachowaniem zabezpieczenia dopuszczenia do informacji niejawnej i tak dalej. A to jest zupełnie odrębna kwestia. I dlatego proponuję przystąpić do głosowania, a ona pojawi nam się przy następnych punktach.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.
Czy jeszcze ktoś?
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki...
Proszę bardzo.

Senator Maria Berny:

Przepraszam przeniosłam się tutaj, bo chciałabym lepiej wszystkich widzieć.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak, chciałabym się właśnie w ten sposób troszkę dowartościować.

Proszę państwa, to, co powiem w tej chwili, prawdopodobnie wzbudzi ogromny protest państwa senatorów. Ja będę głosowała przeciwko przyjęciu tej poprawki z przyczyny może nie tak prostej, odległej w czasie. Najprawdopodobniej kształt uprawnień Senatu ulegnie zmianie i dlatego uważam, że dociążanie w tej chwili Senatowi dodatkowymi prerogatywami nie byłoby słuszne. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.
Czy już wszyscy się wypowiedzieli?
Proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Pani Senator, nie chcę tutaj powodować polemiki, ale takie zmiany są możliwie jedynie przez zmianę konstytucji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej. Zaznaczam, że głosujemy nad każdą poprawką oddzielnie. (6)
Kto jest przeciwny? (1)
Dziękuję. Poprawka została przyjęta.
Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą.
Proszę stronę rządową o ustosunkowanie się. Poprawka dotyczy art. 3 ust. 4.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Otóż podczas obrad Sejmu już prezentowaliśmy swoje stanowisko w tej sprawie. Uważamy, że te kwestie powinny być ściśle określone w Regulaminie Sejmu, a rząd oraz inne organy władzy nie powinny ingerować w kształt wewnętrznych spraw Izby.
I dlatego jesteśmy przeciwni tej poprawce, uważamy, że te kwestie powinny znaleźć się w Regulaminie Sejmu, który jest opracowywany, przyjmowany, uchwalany tylko i wyłącznie przez Sejm.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze wypowiedzi? Nie ma.
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)
Kto jest przeciwny? (7)
Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.
Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią, również pana senatora Bieli, dotyczącą art. 3 ust. 5. W zasadzie dotyczy ona tej samej materii. Czy są pytania?
Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)
Kto jest przeciwny? (7)
Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czwarta, również senatora Bieli, dotyczy art. 5. Zmienia brzmienie ust. 1 pkt 1.

Czy wszyscy państwo senatorowie mają wnioski?
Proszę bardzo, przedstawiciel rządu.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Jesteśmy przeciwko tej poprawce, bo uważamy to za przesadną kazuistykę. Proponujemy Wysokiej Komisji, aby odrzucić tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy są wypowiedzi państwa senatorów? Pytania? Nie widzę zgłoszeń.
Jeżeli Biuro Legislacyjne będzie miało uwagi, to proszę je zgłaszać.
Proszę.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

W art. 127 kodeksu karnego jest mowa o przestępstwie, które polega na zmianie przemocą konstytucyjnego ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.

Tak więc, Panie Senatorze, zapis w ustawie, że do zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego należy zwalczanie działań zmierzających do naruszenia siłą porządku konstytucyjnego, nawiązuje do treści kodeksu karnego. Mnie się wydaje, że jest to zbędne, ponieważ w sformułowaniu: zagrożeń godzących w porządek konstytucyjny, jest zawarte wszelkie działanie nielegalne. Nie obejmuje to działań, czego pan senator się obawiał, legalnych, zmierzających do zmiany konstytucji, bo one nie godzą w porządek konstytucyjny. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.
Czy jeszcze ktoś?
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)
Kto jest przeciwny? (7)
Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka piąta dotyczy art. 3. Skreśla się wyrazy, o których mowa w art. 27, 29 i 30. Co to zmienia w ustawie?

Proszę.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwko tej poprawce. Otóż konsekwencją jej przyjęcia byłoby to, że Agencja Wywiadu nie mogłaby praktycznie prowadzić żadnej działalno-

ści na terenie kraju, niewykonalna byłaby próba dokonania werbunku lub tego typu rzeczy.

I dlatego proponujemy, aby ograniczyć Agencję Wywiadu w swobodzie pewnego działania w ten sposób, żeby te szczegółowe czynności operacyjno-rozpoznawcze, wymienione w tych artykułach, były wykonywane wyłącznie za pośrednictwem ABW.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Jednomyślnie przeciw.

Poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szóstą, również senatora Bieli, zmieniającą brzmienie art. 7 ust. 1.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwko tej poprawce. Uważamy, że wytyczne i polecenia prezesa Rady Ministrów dla organów administracji rządowej są wiążące z natury rzeczy. Trudno sobie wyobrazić, żeby szefowie agencji, którzy są powoływani przez prezesa Rady Ministrów, a więc są osobami budzącymi pełne zaufanie premiera, nie wykonywali tych poleceń i wytycznych. I dlatego uważamy, że to jest zbyteczna kazuistyka.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Chciałbym tylko wyjaśnić, że pan senator Biela prawdopodobnie kierował się zapisami ustawy o Radzie Ministrów, w której mówi się o tym, że prezes Rady Ministrów może wydawać wiążące wytyczne i polecenia w stosunku do podległych mu organów. To tylko tyle.

(*Przewodniczący Wiesław Pietrzak: Ale czy jest potrzebne takie zabezpieczenie się?*)

W tym wypadku nie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Kto jest za przyjęciem poprawki? Nikt. (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Jest jeszcze jeden członek Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego, proszę wpisać go na listę. Witamy bardzo serdecznie w gronie komisji.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siódmą, polegającą na zmianie brzmienia art. 8 ust. 2.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest stanowczo przeciwna tej poprawce. Otóż wstawienie tutaj warunku uzyskania pisemnej zgody spowoduje, że praca tych agencji będzie w istotny sposób sparaliżowana. I dlatego uważamy, że wystarczy zgoda prezesa Rady Ministrów.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Nie widzę więcej zgłoszeń.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka ósma, również senatora Bieli, dotyczy art. 9 ust. 1. Skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2” oraz ust. 2 i 5.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone przez pana ministra Siemiątkowskiego na posiedzeniu komisji i podczas obrad plenarnych.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania? Nie widzę zgłoszeń.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dziewiąta, dotycząca art. 9 ust. 4. Wyrazy „w drodze zarządzenia” zastępuje się wyrazami „w drodze zarządzeń”. Jest to poprawka Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Czy strona rządowa podtrzymuje swoje stanowisko? Czy są pytania?

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (7)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta, senatora Janowskiego, dotycząca art. 12. W ust. 3 pkt 4 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy ”Przewodniczący Senackiej Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego”.

Poprawka jest dwuczłonowa, nie wiem, czy nie powinno się jej rozdzielić i podać pod głosowanie jako dwie poprawki.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwko poprawce dziesiątej lit. a z powodów podanych na początku posiedzenia tej komisji. Co do lit. b, jest to do rozstrzygnięcia przez komisję. To jest ten problem, który się pojawił przy art. 3.

My wiemy, jakie warunki musi spełnić poseł, który zostaje przewodniczącym sejmowej Komisji do spraw Służb Specjalnych, natomiast nie wiemy, czy przewodniczący senackiej komisji spełnia warunki, o których mowa w ustawie o ochronie informacji niejawnych.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: To widać...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam bardzo za złe sformułowanie, chodzi oczywiście o warunki dotyczące ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Jeżeli będzie spełniał te warunki, to będzie brał udział w posiedzeniu, a jeżeli nie będzie spełniał formalnych warunków, to nie będzie brał udziału.

Proszę.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Chciałbym zwrócić uwagę, że przyjęcie tej poprawki, czyli jak gdyby poszerzenie tego składu, wymuszałoby zapraszanie przewodniczącego senackiej komisji i powstawałaby pewna niezręczność w sytuacji, gdyby nie spełniał on tych warunków. Po co bowiem zapraszać kogoś i potem odmawiać mu możliwości wstępu na posiedzenie, które jest z urzędu niejawnie. To tylko taka uwaga techniczna. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Ale to nie jest poszerzenie składu, przepraszam bardzo, proszę przeczytać ten punkt. Tu jest napisane, że skład komisji jest ściśle określony, a w posiedzeniach kolegium uczestniczą także szefowie agencji, jednej i drugiej, szef Wojskowych Służb Informacyjnych, przewodniczący sejmowej komisji. I chodzi o to, żeby było dopisane: przewodniczący senackiej Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Jolanta Danielak:

Z przykrością muszę stwierdzić, że ta poprawka jest nie do przyjęcia, bo bez uprawnień, które obecnie przysługują członkom sejmowej Komisji do spraw Służb Specjalnych, jakiegokolwiek uczestnictwo jakiegokolwiek przedstawiciela Senatu jest po prostu niemożliwe.

Przyjmując poprawkę, która dotyczy zakresu kontroli Sejmu i Senatu, oczywiście zakładamy, że przyjmiemy jakieś rozwiązania w Regulaminie Senatu, które stworzą nam możliwość takiej kontroli. Dzisiaj jeszcze nie wiemy, jaka to będzie możliwość i takiego zapisu, jaki tutaj jest, absolutnie nie możemy przyjąć. Komisja specjalna działa w specyficznych warunkach i wejście jakiegokolwiek przedstawiciela Senatu łączyłoby się z koniecznością spełnienia tychże wszystkich warunków, które muszą spełniać przedstawiciele tej komisji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

To jest oczywiste.
Proszę bardzo.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Chciałbym przypomnieć, że zgodnie art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie informacji niejawnych marszałek Senatu zwraca się, za zgodą osoby sprawdzanej, do służb ochrony państwa o przeprowadzenie postępowania sprawdzającego wobec senatorów, których obowiązki senatorskie wymagają dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”.

Tak więc będzie musiało być przeprowadzone takie postępowanie wobec przewodniczącego komisji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Oczywiście, a jeżeli przewodniczący nie dostanie zgody, to będzie trzeba go zmienić.

(*Senator Mieczysław Janowski: Mogę prosić o głos?*)
Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję, że rozdzieliliśmy tę poprawkę i pod głosowanie poddajemy obie części oddzielnie.

Proszę państwa, Pani Marszałek, jeżeli mamy to zrealizować, to zgodnie z tym, co pan mecenas odczytał, jest potrzebna ewentualnie drobna zmiana w Regulaminie Senatu, a wiem, że nasza Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich pracuje nad regulaminem. Korekta polegałaby na wprowadzeniu zapisu o powierzeniu funkcji przewodniczącego tej komisji osobie spełniającej kryteria, które zostały wymienione przez pana mecenas.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo.

Senator Maria Berny:

Wprowadzić to niezupełnie jest moje stanowisko, ale uważam, że jeżeli komisja przyjęła pierwszą poprawkę i po wyrazie „Sejmu” wprowadziła wyraz „Senatu”, to jest logicznie, że we wszelkich dalszych zapisach należy jednak wprowadzać agendy Senatu.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dobrze, dziękuję.

Czy są jeszcze pytania.

(*Senator Maria Berny: Chociaż ja będę głosowała przeciw.*)

Panie Senatorze, uściślijmy, czy jest zgoda na głosowanie rozłączne?

(*Senator Mieczysław Janowski: Jest zgoda.*)

Jest zgoda, wobec tego głosujemy nad poprawką dziesiątą lit. a.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Dwóch wstrzymało się od głosu.

Dziękuję.

I przystępujemy do głosowania nad poprawką dziesiątą lit. b. Tu jest prostsza sprawa, jak mi się wydaje.

Witam pana marszałka, przepraszam, że pozwoliłem sobie zająć miejsce tak dostojne.

Chodzi o zapis, że przewodniczący kolegium może zapraszać do udziału w posiedzeniach kolegium przewodniczących właściwych komisji sejmowych, a więc różnych komisji, w zależności od problematyki, która aktualnie będzie rozpatrywana. Proponujemy, żeby tu również dopisać „i senackich”.

Czy strona rządowa widzi sprzeczność?

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

W dalszej części jest zapis, że może on zapraszać również inne osoby, ale oczywiście nie mamy nic przeciwko temu, żeby dodać wyrazy „i senackich”, jeśli Wysocka Komisja tak uzna.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki...

Proszę.

Senator Longin Pastusiak:

Panie Przewodniczący, ale trzeba to obwarować pewnymi warunkami...

(Brak nagrania)

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Marszałku, rząd był temu przeciwny.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Rząd był za, a nawet przeciw, a Senat przegłosował na razie dwie poprawki.

Ja uważam, że ta poprawka najmniej wchodzi w kolizję z wszelkimi sprawami i nie ma żadnych przeszkód, żeby był ten zapis.

Kto jest za przyjęciem poprawki oznaczonej lit. b? (5)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Dwie osoby wstrzymały się od głosu.

Dziękuję. Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką jedenastą. Proszę Biuro Legislacyjne o rozdzielenie tych poprawek. Jest to poprawka senatora Bieli, dotyczy ona art. 14.

Proszę bardzo, przedstawiciel rządu.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Marszałku! Wysoka Komisjo!

Otóż rząd jest przeciwko tej poprawce, bo to jest tworzenie organu w organie. Zgodnie z projektem ustawy o agencjach szefowie obu tych agencji to są centralne organy administracji, natomiast Kancelaria Prezesa Rady Ministrów jest innym organem administracji. Tak więc ta poprawka jest całkowicie nie do przyjęcia.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy senator wnioskodawca chce coś powiedzieć?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozumiem, poprawka wycofana.

Czy ktoś z państwa senatorów przejmuje tę poprawkę?

Nie ma zgłoszeń, wobec tego nie głosujemy nad tą poprawką.

Poprawka dwunasta. Po wyrazie „specjalnych” dodaje się wyrazy „i Senackiej Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego”. Jest to poprawka senatora Janowskiego.

Uważam, że to jest najbardziej kontrowersyjna poprawka, ponieważ cały stan osobowy senackiej Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego musiałby być kwalifikowany, musiałby być dobór, i to nie tylko pod względem dopusz-

czenia do prac niejawnych, ale również, na wzór sejmowej komisji, musiałby być parrytet polityczny. Wobec tego...

(*Senator Mieczysław Janowski*: Panie Przewodniczący, mogę prosić o głos?)
Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Janowski:

Chcę wycofać tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Rozumiem.

Czy ktoś z państwa senatorów przejmuje tę poprawkę? Dziękuję.

Czyli nie głosujemy nad nią.

Poprawka trzynasta, pana senatora Bieli, dotyczy art. 14 ust. 2. Polega ona na dodaniu zdania w brzmieniu: „Do zastępców szefa stosuje się warunki określone w art. 15.” Chodzi o dobór.

Proszę bardzo, czy rząd chce się ustosunkować do tej poprawki?

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwko tej poprawce, ponieważ do zastępców szefa ABW czy AW stosuje się przepisy dotyczące funkcjonariuszy tych agencji. Kryteria, które są określone dla tych funkcjonariuszy, stosuje się właśnie jako kryteria do zastępców szefa, i to jest zgodne z deklaracją ministra Siemiątkowskiego. Jeśli chodzi o szefów agencji, to mogą być politycy, natomiast poniżej szefa agencji są już funkcjonariusze.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Profesjoniści, funkcjonariusze.

(*Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów Arkadiusz Mróz*: Tak jest.)

Czy pan senator wnioskodawca chce coś powiedzieć? Wycofuje pan.

Proszę bardzo, czy ktoś z państwa przejmuje tę poprawkę? Nie.

Poprawka zostaje wycofana.

Poprawka czternasta, pana senatora Bieli, dotyczy art. 15, w którym dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „nie była funkcjonariuszem państwa komunistycznego w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 6”.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwna tak sformułowanej poprawce z uwagi na jej nieostrość i niedookreśloność, ponieważ nie jest nam znana definicja prawna państwa komunistycznego, co najważniejsze – funkcjonariusza państwa komunistycznego.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Senator Longin Pastusiak:

Przepraszam, w poprawce jest sformułowanie „nie była funkcjonariuszem państwa komunistycznego”. O jakie państwo chodzi? Bo takiego państwa nie było.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Nie wiem, wnioskodawca powinien wiedzieć.
Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Przepis, który zaproponował pan senator Biela, odwołuje się do ustawy, o której mowa w art. 15 pkt 6, to jest ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. I w art. 2 ust. 2 tej ustawy mówi się, iż funkcjonariuszem państwa komunistycznego, w rozumieniu ustawy, jest funkcjonariusz publiczny, a także osoba, która podlegała ochronie równej ochronie funkcjonariusza publicznego, w szczególności funkcjonariusz państwowy oraz osoba pełniąca funkcję kierowniczą w organie statutowym partii komunistycznych. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Proszę bardzo, czy jeszcze są pytania, wypowiedzi. Nie ma.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka piętnasta, również senatora Bieli, polega na skreśleniu art. 16. Chcę przypomnieć, że chodzi o to, iż odwołanie szefa agencji z zajmowanego stanowiska może nastąpić w określonych przypadkach, i te przypadki są wyszczególnione.

Strona rządowa?

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pomimo że szef agencji nie jest funkcjonariuszem i jest powoływany i odwoływany przez prezesa Rady Ministrów, i praktycznie w każdym momencie może być odwołany w przypadku utraty zaufania, niezbędnego do zajmowania tego stanowiska, art. 16 ma charakter gwarancyjny. Chodzi bowiem o ustabilizowanie wykonywania przez szefa agencji obowiązków na zajmowanym przez niego stanowisku, dając mu ustawowe gwarancje, że odwołanie z tego stanowiska nastąpi w przypadku zaistnienia jednej z okoliczności wymienionych w tym przepisie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator wnioskodawca chce zabrać głos? Proszę.

Senator Adam Biela:

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy wprowadzenie tego katalogu przesłanek, jeśli chodzi o odwołanie szefów agencji, nie uniemożliwi prezesowi Rady Ministrów takiego odwołania w niektórych przypadkach?

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Celem tego przepisu było, jak powiedział już przedstawiciel rządu, zagwarantowanie stabilności zatrudnienia szefa, kiedy jego funkcja miała charakter kadencyjny. Jeżeli organy władzy mają charakter kadencyjny, to zazwyczaj szefowi zapewnia się pewną ochronę stanowiska w trakcie kadencji. Ten przepis pozostał, pomimo że szefowie agencji już nie będą kadencyjni. Ma on bowiem taką funkcję gwarancyjną, o której pan wspominał. Niemniej jednak w pkt 4 ta przesłanka jest tak określona, że w istocie rzeczy w każdym czasie, w każdym momencie, w każdej chwili prezes Rady Ministrów będzie mógł z niej skorzystać, jeżeli w jego mniemaniu – bo jest to całkowicie kwestia oceny – szef agencji utraci predyspozycje niezbędne do zajmowania stanowiska. Nie ma tu żadnych dookreśleń, jaka to jest sytuacja, kiedy następuje utrata predyspozycji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo, czy są jeszcze wypowiedzi?

Czy wobec takiej argumentacji ten art. 16 jest w ogóle potrzebny? To pytanie kieruję do strony rządowej.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Ze względu na gwarancyjną rolę tego przepisu, pewne nazwijmy to, przepraszam za niezręczność, cywilizacyjne określenie brzegowych warunków odwoływania szefa agencji, proponujemy, żeby on pozostał jako przepis ustawowy. Nie zamyka on w żadnym momencie prezesowi Rady Ministrów drogi do zmiany na stanowisku szefa którejkolwiek z agencji. Jest to pewna wytyczna kierunkowa do podejmowania takiej decyzji przez prezesa Rady Ministrów, określona w ustawie, jeśli można tak powiedzieć. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Chciałbym przypomnieć naszą dyskusję na posiedzeniu komisji. Mówiłem wówczas, że ta funkcja gwarancyjna jest osłabiona przez art. 39, zdaje się, ustawy o Radzie Ministrów, gdzie wszyscy sekretarze stanu z chwilą podania się do dymisji prezesa Rady Ministrów, czyli w przypadku zmiany rządu, również będą musieli się podać do dymisji, w tym również szefowie agencji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Bo oni są w randze sekretarza stanu.
Proszę bardzo.

Senator Lesław Podkański:

Takie przewrotne pytanie do rządu: co znaczy gwarancja bez gwarancji?
(*Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów Arkadiusz Mróz*: Nie bardzo rozumiemy to pytanie...)

No właśnie, na tym polega ta przewrotność. Po prostu pan mówi, że to gwarantuje, a pan mecenas – że ten artykuł w ogóle może być skreślony.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję. Czy jeszcze są wypowiedzi?
Proszę bardzo, pan senator Dziemdziała.

Senator Józef Dziemdziała:

Jeżeli chodzi o zasadność, to może ten pkt 5 jest zasadny, bo dzisiaj, jeżeli ktoś pójdzie na zwolnienie, to może rok chorować i nie można go zwolnić, a zgodnie z tym zapisem po trzech miesiącach będzie mógł być zwolniony.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo, czy są jeszcze wypowiedzi?
Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (4)
Kto jest przeciwny? (4)
Kto się wstrzymał? (0)
Czy ktoś nie głosował?
4 głosy za, 4 przeciw.
Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka szesnasta, senatora Bieli, dotyczy art. 17. Na końcu dodaje się wyrazy „która spełnia warunki określone w art. 15”.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Przyjęcie tej poprawki skutkowałoby tym, że w razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez szefa agencji nie można by powierzyć jego obowiązków ewentualnie któremuś z jego zastępców, bo musiałby spełniać kryteria do tego, żeby być szefem, wymienione w art. 15.

I dlatego strona rządowa jest za odrzuceniem tej poprawki.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy pan senator wnioskodawca chce zabrać głos? Nie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka siedemnasta dotyczy art. 20 ust. 3. Wyrazy „Szefowie Agencji” zastępuje się wyrazami „Za zgodą Prezesa Rady Ministrów Szefowie Agencji”.

Strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Rząd proponuje Wysokiej Komisji odrzucić tę poprawkę, ponieważ nie uważamy za zasadne, aby szefowie agencji, chcąc likwidować czy tworzyć ośrodki szkoleniowe, musieli uzyskiwać zgodę prezesa Rady Ministrów. Naprawdę zbędne jest wciąganie w to premiera.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy pan senator Biela chce coś powiedzieć?

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś przejmuje poprawkę? Nie.

Poprawka zostaje wycofana.

Poprawka osiemnasta, również senatora Bieli, dotyczy art. 23 ust. 1. Polega na skreśleniu pktu 1.

Proszę bardzo.

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Art. 23 specyfikuje uprawnienia funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W pktcie 1 mówi się o wydawaniu poleceń określonego zachowania się. Na początku tego przepisu jest odesłanie do wykonywania czynności wymienionych w art. 21, do których funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego są uprawnieni, czyli czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, ale w granicach zadań realizowanych przez agencję.

A zatem funkcjonariusz, wykonując czynności służbowe wyłącznie w granicach zadań ustawowo określonych w tej ustawie, będzie mógł, mając do tego ustawowe uprawnienie, wydać obywatelowi polecenie określonego zachowania się. Oczywiście chodzi o zachowanie polegające, na przykład, na odstępianiu od czynności niezgodnych z prawem. Bo przecież nie można czytać tego przepisu i rozumieć go w ten sposób, że nagle nadajemy funkcjonariuszowi agencji uprawnienie do wydawania jakiegokolwiek polecenia zachowania się. Oczywiście, że nie, to polecenie musi mieć umocowanie w granicach prawa, a te granice wyznaczają zadania agencji.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy pan senator wnioskodawca chce zabrać głos?

Proszę, przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dziewiętnasta dotyczy art. 23, w którym dodaje się ust. 8.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Chciałbym tylko zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na to, że ani w ustawie o Policji, ani w ustawie o Straży Granicznej nie ma odesłania dla Rady Ministrów do określania, które miejsca są publiczne. W związku z tym strona rządowa nie widzi powodu, żeby przepis, analogiczny w sumie do przepisów przywołanych przez mnie ustaw dotyczących służb specjalnych, był uregulowany bardziej restrykcyjnie. Jesteśmy przeciwni tej poprawce.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Proszę, Panie Senatorze.

Senator Adam Biela:

Nieprzyjęcie tej poprawki będzie wielkim zagrożeniem dla tej ustawy, bowiem będzie można w sposób dowolny określać miejsca publiczne i zdarzenia, o których

mowa. Moim zdaniem niesprecyzowanie zakresu kompetencji organów do tego powołanych jest pewnym zamachem na swobody obywatelskie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy są pytania państwa senatorów? Nie ma.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (1)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dwudziesta, do art. 24, senatora Bieli. Skreśla się wyrazy, o których mowa w art. 22.

Proszę, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Marszałku! Wysoka Komisjo!

Z punktu widzenia służb specjalnych...

(*Przewodniczący Wiesław Pietrzak: Pan marszałek jest tam.*)

Panie Przewodniczący, służby specjalne na pewno przyjęłyby tę poprawkę z otwartymi rękami.

Otóż ona oznacza, że zgodnie z brzmieniem tego artykułu funkcjonariusze Agencji Wywiadu, wykonując czynności, o których mowa w art. 22, czyli operacyjno-rozpoznawcze, bardzo ważne, ale stanowiące tylko fragment ich działalności, mogą żądać niezbędnej pomocy od innych instytucji. Uważamy, że dzięki sformułowaniu, jakie jest obecnie w ustawie przyjętej przez Sejm, lepiej możemy kontrolować działania tych funkcjonariuszy. Dlatego uważamy, że tę poprawkę trzeba odrzucić.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Co na to wnioskodawca?

Senator Adam Biela:

Wycofuję poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś przejmuje tę poprawkę? Nie widzę zgłoszeń.

Poprawka zostaje wycofana.

Poprawka dwudziesta pierwsza, również senatora Bieli, dotyczy art. 26. Polega ona na skreśleniu ust. 2.

Proszę bardzo.

Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:

Ta poprawka zmierza do pozbawienia funkcjonariusza Agencji Wywiadu prawa użycia broni palnej w określonych sytuacjach.

Chciałbym zwrócić uwagę państwa na to, że funkcjonariusze pełniący służbę w Agencji Wywiadu będą wykonywali między innymi zadania polegające na ochronie własnych obiektów czy konwojowaniu dokumentów i wartości pieniężnych w określonych sytuacjach, w których przepisy, chociażby o ochronie informacji niejawnych, nakładają wręcz obowiązek, aby właśnie te dokumenty czy materiały zawierające informacje niejawne były przewożone przez osoby wyposażone w broń palną.

A zatem całkowite pozbawienie funkcjonariusza Agencji Wywiadu prawa dysponowania bronią palną doprowadzi do konfliktu z przepisami innej ustawy, która zobowiązuje, w określonych sytuacjach, do dysponowania tą bronią, między innymi przy konwojowaniu dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy pan senator wnioskodawca chce zabrać głos? Nie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dwudziesta druga. W art. 27 ust. 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „oraz zdalnego i bezinwazyjnego podglądu osób i przedmiotów znajdujących się w pomieszczeniach zamkniętych.”

Proszę, strona rządowa.

Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:

Poprawka zmierza do rozciągnięcia regulacji związanych z uzyskiwaniem zgody prokuratora generalnego na takie zachowania, jak na przykład obserwowanie tego, co się dzieje za oknem pomieszczenia, gdy właściciel nie zasunął firanki. Bo to jest, między innymi, bezinwazyjny podgląd.

Wprowadzenie tego typu regulacji do takich czynności przewidzianych w art. 27 powodowałoby najdalej idące ograniczenie możliwości wykonywania zadań przez wszystkie służby, jeżeli porówna się uprawnienia, jakimi dysponują Policja, Straż Graniczna, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu, wywiadu celnego itd., itd., czyli tych wszystkich formacji, które mają uprawnienia do realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych. Wprowadzenie tego zapisu powodowałoby ograniczenie funkcjonariusza Agencji Wywiadu w sposób najbardziej restrykcyjny w wykonywaniu zadań. Niekiedy prowadziłoby do sytuacji wręcz absurdalnych, jeśli chodzi o uzyskiwanie zgody odpowiednich organów. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Pan senator, proszę.

Senator Adam Biela:

Jak dotychczas Sąd Najwyższy zakazał stosowania tego rodzaju technik poza kontrolą sądową. Obecnie zastosowanie urządzeń do kontroli rozmów telefonicznych wymaga każdorazowo zgody sądu. Tymczasem powstanie sytuacja, kiedy służby specjalne będą miały całkowitą dowolność w tym zakresie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę.

Senator Maria Berny:

Chciałabym nieśmiało zwrócić uwagę, że proces ubezwłasnowolnienia różnego rodzaju służb fatalnie się odbija na stanie bezpieczeństwa w kraju. Mieliśmy różne ograniczenia działalności Policji, służb mundurowych. I dlatego jestem zdania, że nie należy wprowadzać tej poprawki. Osoby, nie tylko w mundurze, lecz także pełniące tak poważne funkcje, jak pracownicy agencji, muszą mieć prawo działania szybkiego, bezpośredniego, z użyciem broni, to jest kwestia naszego bezpieczeństwa.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Jeszcze strona rządowa do tego?

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Tak. Odnosząc się do wypowiedzi pana senatora, chciałbym zwrócić uwagę na to, że kontrola rozmów telefonicznych zawiera się w definicji kontroli operacyjnej i jest praktycznie w całości poddana zarówno kontroli prokuratora generalnego, jak i sądu. A zatem ta propozycja zmiany nie dotyczy kontroli rozmów telefonicznych, lecz zupełnie innych sytuacji. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję.

Osobiście wolę, żeby mnie podglądał funkcjonariusz służb specjalnych niż przestępca.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą trzecią. W art. 27 ust. 9 dodaje się drugie zdanie w brzmieniu: „W takim wypadku Szef ABW informuje sąd o wynikach kontroli operacyjnej niezwłocznie po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu kontroli przedstawiając zebrane w jej toku materiały.”

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Panie Przewodniczący!

Jest to nawiązanie do wniosku o przedłużenie stosowania środka kontroli operacyjnej. Uważamy, że to jest zbędna kazuistyka, bowiem wcześniejsze wyniki kontroli operacyjnej w sytuacji, kiedy występuje się o jej przedłużenie, w sposób naturalny są podawane we wniosku jako argument za tym, żeby ją przedłużyć. Bo skoro wcześniejsza kontrola nie daje podstaw do tego, żeby ją przedłużać, to po co występować z wnioskiem o jej przedłużenie.

Jesteśmy przeciwni przyjęciu tej poprawki.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Co pan senator na to?

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś przejmuje wycofaną poprawkę?

Poprawka została wycofana.

Poprawka dwudziesta czwarta. W art. 27 skreśla się ust. 17: „Trybu, o którym mowa w ust. 1–11 nie stosuje się, jeżeli kontrola operacyjna jest prowadzona za wyrażoną na piśmie zgodą osoby będącej nadawcą lub odbiorcą przekazu informacji”.

Proszę, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Otóż ten przepis jest praktycznie identyczny z przepisem obowiązującym w Policji. Pragnę przypomnieć, że jest on wykorzystywany w przypadkach szantażowania osób bądź próby podłożenia czy przesłania ładunku niebezpiecznego. Wówczas, za zgodą takiej osoby wyrażoną na piśmie, co jest wyraźnie wskazane w tym przepisie, można, pomijając procedurę uzyskania zgody sądowej, dokonać kontroli tych przesyłek. Tak więc apelujemy o odrzucenie tej poprawki.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Pan senator?

Senator Adam Biela:

Wycofuję poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś ją przejmuje?
Poprawka została wycofana.

Poprawka dwudziesta piąta. W art. 28 ust. 5 skreśla się wyrazy „w sposób ustalony przez szefa ABW” i po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi zasady i tryb występowania o informację i dane, o których mowa w ust. 1 oraz sposób ich udostępniania za pomocą sieci telekomunikacyjnych.”

Strona rządowa.

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Zapis zawarty w ust. 5, a konkretnie fraza mówiąca o tym, że dane, o których mowa w tym przepisie, operator telekomunikacyjny będzie przekazywał w sposób ustalony przez szefa ABW, wynika jakby z możliwości technicznych, którymi dysponuje Urząd Ochrony Państwa czy będzie dysponowała Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Wynika on również ze świadomości, że możliwości techniczne operatora telekomunikacyjnego z reguły są dużo większe w zakresie dokonywania przekazu od możliwości technicznych dokonywania odbioru przez szefa UOP czy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

A zatem, dobrze by było, gdyby to ten podmiot określił możliwości techniczne odbioru, bo może się okazać, że ten przekaz będzie dokonywany w taki sposób, że nie będziemy dysponowali warunkami technicznymi do jego prawidłowego odbioru. I dlatego jest zdanie o ustalaniu tego sposobu przez szefa.

Odnosnie natomiast do poprawki oznaczonej lit. b, to chciałbym powiedzieć, że tego typu kwestie, a więc zasady i tryb występowania itd., precyzyjnie określają delegacje zawarte w ustawie – Prawo telekomunikacyjne, dotyczące realizowania przez operatorów telekomunikacyjnych obowiązków w zakresie tworzenia warunków do wykonywania obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa. Przepraszam, ale trochę się zasuplałem.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

(Brak nagrania)

Senator Adam Biela:

...odnośnie do poprawki oznaczonej lit. b. Otóż przy zachowaniu takiego brzmienia tego artykułu, jakie jest obecnie, bez przyjęcia tej zmiany, możliwe jest prawie nieograniczone i niekontrolowane, nawet przez samego operatora, przesyłanie danych osobowych abonentów usług telekomunikacyjnych, włącznie z danymi bilingowymi, podlegających podobnej ochronie jak przekaz rozmów telefonicznych. Fakt, że w innym przepisie są takie regulacje, nie oznacza, że tu ma nie być ściślejszego określenia. Ustawa, którą dzisiaj dyskutujemy, ma wielkie znaczenie i dlatego nadanie tej sprawie rangi rozporządzenia Rady Ministrów zapewniłoby odpowiednie zabezpieczenie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów? Nie widzę chętnych.

Przystępujemy wobec tego do głosowania oddzielnie nad poprawką dwudziestą piątą oznaczoną lit. a.

Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

I poprawka dwudziesta piąta oznaczona lit. b.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Nie widzę głosów za.

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą szóstą. Jest to poprawka komisji. Wyrazy „Szef Agencji” zastępuje się wyrazami „Szef ABW”. Na ten temat dyskutowaliśmy. Czy są pytania? Nie widzę chętnych.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawka została przyjęta jednomyślnie.

Senator Jolanta Danielak:

Bardzo bym prosiła, abyśmy przystąpili do łącznego głosowania. Wszystkie nasze poprawki, komisyjne, zyskały już wcześniej poparcie rządowe, a więc bardzo bym prosiła, aby je przegłosować łącznie. Co prawda już niewiele ich zostało, ale może to przyspieszy pracę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dobrze.

Czy jest sprzeciw? Czy strona rządowa ma uwagi do poprawek komisji?

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Absolutnie nie mamy żadnych uwag.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dobrze, dziękuję.

Wobec tego przy najbliższej poprawce wszystkie pozostałe przegłosujemy blokowo.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą siódmą, senatora Bieli. Dotyczy ona art. 34, w którym po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6. Państwo macie brzmienie tych ustępów.

Proszą bardzo, strona rządowa.

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Art. 34 został zredagowany w ścisłym powiązaniu z ustawą o ochronie danych osobowych i tak go należy czytać. Generalnie tamta ustawa, czyli ustawa o ochronie danych osobowych, zabrania przetwarzania określonych danych, tak zwanych wrażliwych, dając pełne gwarancje ich ochrony. Jednocześnie właśnie ustawa o ochronie danych osobowych, zgodnie ze standardami europejskimi, zawiera pewne ustawowe wyjątki od tego bezwzględnego zakazu przetwarzania danych. Między innymi jedną z przesłanek zawartych właśnie w ustawie o ochronie danych osobowych jest spełnienie warunku polegającego na tym, iż przetwarzanie danych wrażliwych „jest dopuszczalne, jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą i stwarza pełne gwarancje ich ochrony”.

A zatem, aby nie popaść w kolizję z ustawą o ochronie danych osobowych, należało zamieścić w innej ustawie, w tym wypadku jest to ustawa o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, przepis szczególny, zezwalający właśnie na przetwarzanie tak zwanych danych wrażliwych po to, żeby uczynić zadość właśnie tym standardom europejskim. I dlatego jest ta redakcja zawarta w art. 34.

Jednocześnie chciałbym powiedzieć, że materiały uzyskane w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych przez Urząd Ochrony Państwa, a w przyszłości przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, są klasyfikowane ze względu na okres ich przechowywania w sposób określony przepisami o Narodowym Zasobie Archiwalnym. Przepisy ustawy o Narodowym Zasobie Archiwalnym odnoszą się do wydzielonego archiwum Urzędu Ochrony Państwa, stanowiąc, w jakim okresie te materiały, czy to znajdujące się w sprawach operacyjnego zainteresowania, czy w innych kategoriach spraw, podlegają przechowywaniu, w jaki sposób są weryfikowane, niszczone czy też przekazywane do Instytutu Pamięci Narodowej. Zamieszczenie tego przepisu w innej ustawie spowoduje po prostu wyłom w systemie funkcjonowania tych trzech ustaw: ustawy o agencji, ustawy o ochronie danych osobowych i ustawy o Narodowym Zasobie Archiwalnym.

I dlatego strona rządowa jest przeciwna tej propozycji. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator wnioskodawca chce zabrać głos?

(*Senator Adam Biela: Nie.*)

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dwudziesta ósma dotyczy art. 39 ust. 4, w którym skreśla się wyrazy „lub występki, którego skutkiem jest śmierć”.

Proszę, strona rządowa.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Panie Przewodniczący!

Mam pytanie do pana senatora wnioskodawcy. Czy na pewno intencją pana senatora było zawężenie katalogu spraw, w których następowałoby ujawnianie danych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego? Konsekwencją bowiem wykreślenia słów „lub występki, którego skutkiem jest śmierć” byłoby to, że szef agencji byłby zobowiązany ujawniać dane tylko w przypadku czynu, który stanowi zbrodnię, czyli ta kategoria byłaby węższa. Jeśli państwo jesteście za takim rozwiązaniem, to strona rządowa optuje za przyjęciem tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Pan senator?

Senator Adam Biela:

Jeśli faktycznie taka jest interpretacja, to chciałbym potwierdzenia pana mecenasa.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Szanowni Państwo! Panie Przewodniczący!

Powodowałoby to, że w przypadku takiego występku jak eutanazja, skuteczna, którego skutkiem będzie śmierć, prokurator nie mógłby żądać zachowania tajemnicy.

Tak więc wydaje mi się, że ta poprawka jest niesłuszna.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś ją przejmuje?

Poprawka została wycofana.

Poprawka dwudziesta dziewiąta, również senatora Bieli, dotyczy art. 39 ust. 6. Skreśla się wyrazy „§1”.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Jest to przepis stanowiący lustrzane odbicie przepisu, który znajduje się w ustawie o Urzędzie Ochrony Państwa. Jedyne różnice polegają na wskazaniu innej numeracji artykułu kodeksu karnego. Biorąc pod uwagę ustawę o Urzędzie Ochrony Państwa jest wskazany art. 109, któremu odpowiada w tej chwili art. 105 w §1 ustawy – Kodeks karny z dnia 6 czerwca. Ta zmiana została dokonana przepisami wprowadzającymi kodeks karny, które weszły w życie z dniem 1 września 1998 r.

A zatem, aby nic nie zmieniać merytorycznie w przepisie, uzasadnione jest, jeśli chcemy przywołać tę samą treść, która jest zawarta w tej chwili w ustawie o Urzędzie Ochrony Państwa ze wskazaniem art. 109 kodeksu karnego, przywołanie w tej chwili art. 105 w § 1 kodeksu karnego. Wynika to bowiem ze zmiany numeracji wprowadzonej, tak jak powiedziałem, w 1998 r. i nic poza tym.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dobrze, dziękuję.

Pan senator wnioskodawca?

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś ją przejmuje?

Poprawka została wycofana.

W poprawce trzydziestej, również senatora Bieli, skreśla się art. 41.

Proszę bardzo.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Strona rządowa jest przeciwna tej poprawce, ponieważ uważa art. 41 za jeden z kluczowych punktów reformy służb specjalnych.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Pan senator?

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (7)

Dziękuję. Poprawka została odrzucona jednogłośnie.

Poprawka trzydziesta pierwsza dotyczy art. 42, w którym dodaje się ust. 3.

Proszę, strona rządowa.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Strona rządowa jest za odrzuceniem tej poprawki. Między innymi po to jest instytucja Kolegium do spraw Służb Specjalnych, aby nie dochodziło do sporów pomiędzy szefami ABW i AW a szefem Wojskowych Służb Informacyjnych.

Ponadto przyjęcie poprawki w takiej wersji powodowałoby, że prezes Rady Ministrów ograniczałby ustawowe kompetencje ministra obrony narodowej z tytułu jego nadzoru nad Wojskowymi Służbami Informacyjnymi.

I dlatego jesteśmy przeciwni tej poprawce. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Senator Adam Biela:

Wycofuję ją.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś przejmuje tę poprawkę? Nie widzę zgłoszeń.

Poprawka została wycofana.

Poprawka trzydziesta druga, również senatora Bieli, dotyczy art. 43, w którym skreśla się ust. 2.

Proszę, strona rządowa.

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Przepis zawarty w art. 43 ust. 2 stwarza szefom agencji ustawowe możliwości powierzenia wykonywania ochrony własnych obiektów specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej. Chciałbym powiedzieć, że ten przepis ma za zadanie, przede wszystkim, ułatwić tym agencjom działalność z uwzględnieniem określonych ograniczeń etatowych. Bo każde stanowisko wartownicze wymaga czterobrygadowej lub po-

dobnej organizacji pracy, czyli na każdy posterunek wartowniczy potrzeba czterech wartowników w ciągu doby.

Brak tego przepisu nie stworzy takich możliwości, a jednocześnie, odnosząc się do rygorów, w których następuje ochrona obiektów w obszarze regulowanym ustawą o ochronie informacji niejawnych, chciałbym również zaznaczyć, że te specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, którym się powierzy ochronę obiektów w trybie i na zasadach określonych ustawą o ochronie osób i mienia, z pewnością będą się znajdować w tych najdalszych strefach, bo te bliższe, te coraz bardziej wrażliwe, na pewno będą ochraniać przez funkcjonariuszy jednej czy drugiej agencji. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy pan senator? Nie.

Czy ktoś z państwa ma pytania? Nie ma pytań.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzydziestej drugiej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą trzecią, dotyczącą art. 44, również senatora Bieli. Dodaje się ust. 2 i jest podane brzmienie tego ustępu.

Proszę bardzo.

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów**

Andrzej Brejtkoph:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ta sprawa, nawet dokładnie taka formuła poprawki, była już przedmiotem dyskusji na posiedzeniu komisji sejmowej, jest opinia w tej sprawie Biura Studiów i Ekspertyz w Kancelarii Sejmu. Ja mogę powtórzyć za ministrem Siemiątkowskim, że intencją realizowaną na etapie polityki kadrowej, deklarowaną przez rząd, jest niezatrudnianie niezwyfikowanych funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa, bo o nich w tej poprawce chodzi. Przyjęcie natomiast poprawki w tym kształcie narusza art. 60 konstytucji o prawie równego dostępu do służby publicznej. I w związku z tym rząd jest przeciwny przyjęciu poprawki w zaproponowanym tutaj kształcie. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Wnioskodawca? Czy ktoś ma pytania?

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za poprawką, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami: trzydziestą czwartą, trzydziestą piątą, trzydziestą ósmą, trzydziestą dziewiątą, czterdziestą siódmą łącznie, zgodnie

z wnioskiem przyjętym przez państwa senatorów. Są to poprawki Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Kto jest za przyjęciem poprawek, proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję. Poprawki zostały przyjęte jednomyślnie.

Przepraszam, nie wymieniłem poprawek trzydziestej szóstej i trzydziestej siódmej, wszystkie są komisyjne.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą, pana senatora Bieli. Dodaje się art. 79a, w brzmieniu: „Nie popełnia przestępstwa funkcjonariusz ABW i AB – tu jest błąd, powinno być AW – oraz żołnierz Wojskowych Służb Informacyjnych, który ujawnia przed organami ścigania dokument objęty tajemnicą ustawowo chronioną, mogący być dowodem popełnienia przestępstwa”.

Proszę bardzo, widzę, że strona rządowa jest rozbawiona.

Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa Jacek Derlacki:

Ta poprawka zawiera propozycje wprowadzenia do systemu prawnego zupełnie nowego kontratypu, umożliwiającego de facto praktycznie bezkarność każdego funkcjonariusza, który ujawni dokument zawierający informację niejawną. Wynika to z braku precyzyjnych sformułowań, sprowadzających się do tego, że dokument, który może być dowodem popełnienia przestępstwa, ale nie musi, może być ujawniony. Mało tego, może być ujawniony bez ponoszenia z tego tytułu żadnych konsekwencji prawnych.

Tego typu kwestia była już przedmiotem rozważań przy okazji prowadzenia prac nad projektem tej ustawy, była również przedmiotem opinii Biura Studiów i Ekspertyz w Kancelarii Sejmu i wnioski zawarte w tej opinii są zbieżne z tym, co przed chwilą powiedziałem.

Ten kontratyp, w takiej redakcji, zapewnia praktycznie całkowitą bezkarność każdemu funkcjonariuszowi służb specjalnych, który ujawni dokument zawierający informację niejawną. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Pan senator? Czy są pytania?

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czterdziesta pierwsza, również senatora Bieli, dotyczy art. 80, w którym skreśla się ust. 2.

Proszę, strona rządowa.

Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów Arkadiusz Mróz:

Strona rządowa jest przeciwna tej poprawce, chociaż uważamy, że rozumiemy intencję wnioskodawcy. Według nas możliwość dodatkowego zarabkowania przez funkcjonariuszy obu agencji jest dosyć dobrze obostrzona w tym przepisie. Poza tym,

dzięki zachowaniu tego przepisu w ustawie, jest możliwość zatrudniania specjalistów bardzo drogich na rynku, informatyków czy też prawników, którzy niekoniecznie przez cały czas są wykorzystywani przez służbę, a agencji może nie być stać na taką osobę.

I dlatego uważamy, że jest to możliwość dobrze zabezpieczona prawnie.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Pan senator, proszę.

Senator Adam Biela:

Pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy faktycznie brak takiego ściślejszego rygoru w zakresie zakazu pracy osób zatrudnionych w agencjach nie stanowi jakiegoś istotnego zagrożenia dla funkcjonowania tych agencji, dla bezpieczeństwa państwa?

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszą bardzo.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Panie Senatorze, wydaje mi się, że jest to kwestia merytoryczna, a nie prawna.

Rozumiem, że chodzi o zasady, które zostały tu określone, to znaczy, że funkcjonariusz może podejmować zajęcia zarobkowe, jeżeli to nie koliduje z wykonywaniem przez niego zadań służbowych oraz nie narusza honoru, godności, dobrego imienia służby. Czyli, że to będą, na przykład, wykłady, będzie to pisanie artykułów, opinii specjalistycznych, coś takiego, i to wszystko. A jeżeli przełożony uzna, że to narusza dobre imię służby albo koliduje z zadaniami służbowymi, to odpowiednio pouczy funkcjonariusza.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję. Jeszcze pytania?

Chcę powiedzieć, że podobny zapis jest również w ustawach o innych służbach mundurowych.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny? (8)

Dziękuję. Poprawka nie uzyskała aprobaty.

Poprawka czterdziesta druga dotyczy art. 146 ust. 2. Po wyrazach „obniżenia stopnia” dodaje się wyrazy „lub pozbawienia stopnia oficerskiego”. Jest to poprawka senatora Czai.

Proszę, strona rządowa.

Jeżeli jest pozbawiony stopnia oficerskiego, to wydalenie ze służby...

**Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa
Jacek Derlacki:**

Do pozbawienia stopnia oficerskiego jest upoważniony prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Nie jest to natomiast organ, który byłby uprawniony do wymierzenia funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej, a to jest jeden z rodzajów kary dyscyplinarnej. I dlatego w katalogu kar dyscyplinarnych nie znalazła się tego typu kara. Dziękuję.

(Senator Józef Dziemdziała: Można?)

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę bardzo.

Senator Józef Dziemdziała:

Pan nie ma racji, bo taka kara znalazła się w tym katalogu i jest to zawarte w pktcie 8, w którym jest zapis o pozbawieniu stopnia oficerskiego. Tak więc wydaje mi się, że poprawka senatora Czai idzie w dobrym kierunku. W ust. 2 jest właśnie zapis, że w uzasadnionych przypadkach można łączyć karę wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe... i tu byłoby dopisane: z obniżeniem stopnia... i dalej: oraz karę wydalenia ze służby ewentualnie z zabranieniem stopnia oficerskiego.

Myślę, że to jest bardzo logiczne, bo jeżeli to będzie porucznik, to można mu obniżyć stopień na podporucznika i wydalić go ze służby. Wydalenie ze służby jest bardzo wysoką karą. Przełożony podejmie decyzję, czy wystąpić również, jeżeli zachodziłyby takie okoliczności, o pozbawienie funkcjonariusza stopnia oficerskiego.

Wydaje mi się, że to jest słuszna poprawka.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Mnie również się wydaje, że jest to słuszne z tego względu, że funkcjonariusz może być wydalony ze służby, ale nie musi być pozbawiony stopnia oficerskiego. I wówczas będzie wydalony z zachowaniem stopnia oficerskiego.

Tak więc uważam, że to by było wysoce nie w porządku.

Senator Longin Pastusiak:

Panie Przewodniczący, mnie też się wydaje, że tutaj raczej chodzi o rozszerzenie katalogu kar, jakie można zastosować. A lepiej mieć szersze spektrum i możliwości stosowania kary. Wprawdzie pozbawienie stopnia oficerskiego jest drastyczną karą, ale nie jest to mandatowe, tylko alternatywne.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś wypowiedzi?

Kto jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. (8)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Przystępujemy do głosowania na poprawkami czterdziestą trzecią, czterdziestą ósmą i czterdziestą dziewiątą łącznie. Są to poprawki pana senatora Bieli.

Przypominam, że przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawką czterdziestą czwartą, również pana senatora Bieli.

Proszę stronę rządową o komentarz do tych poprawek, czterdziestej trzeciej, czterdziestej ósmej i czterdziestej dziewiątej. Dotyczą one art. 157 pkt 1, art. 230a i art. 234.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Jeśli chodzi o poprawkę czterdziestą trzecią, to rząd jest przeciwny tej poprawce, ponieważ pozbawia ona Wojskowe Służby Informacyjne podstawy prawnej ich funkcjonowania.

Uzyskaliśmy zapewnienie ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej, że finalizują się prace nad nową ustawą o Wojskowych Służbach Informacyjnych.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

A jeżeli chodzi o poprawkę czterdziestą ósmą?

**Starszy Specjalista w Kolegium do spraw Służb Specjalnych
w Radzie Ministrów
Andrzej Brejtkoph:**

Jeżeli chodzi o poprawki czterdziestą ósmą i czterdziestą dziewiątą, to chcę przypomnieć, że ustawa o WSI jeszcze w ogóle nie weszła w fazę prac parlamentarnych, które – niezależnie od woli rządu – mogą się przedłużyć poza określony tutaj termin 31 grudnia 2002 r. Tak więc chodzi o to, żebyśmy nie doprowadzili, przyjmując tę poprawkę, do sytuacji, że po 31 grudnia 2002 r. WSI nie będzie miało żadnej podstawy prawnej do funkcjonowania.

I dlatego rząd z przyczyn bezpieczeństwa państwa jest za odrzuceniem tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Pan senator?

Proszę, Biuro Legislacyjne?

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Chciałbym tylko wyjaśnić, że te poprawki należy rozpatrywać łącznie, czterdziestą trzecią, czterdziestą ósmą i czterdziestą dziewiątą. Poprawka czterdziesta trzecia jest ściśle związana z czterdziestą dziewiątą, która powoduje, że poprawka czter-

dziesta trzecia, polegająca na skreśleniu art. 15, wejdzie w życie dopiero 31 grudnia 2002 r., a poprawka czterdziesta ósma ma zagwarantować do tego czasu, że WSI będzie miało kompetencje ABW i AW. Intencją było wyłącznie zmuszenie, że tak powiem, do tych prac nad tą ustawą.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Adam Biela:

Właśnie chciałbym powiedzieć, że intencją tej poprawki jest wymuszenie przyspieszenia prac po to, żeby nie było luki prawnej.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Proszę, co wobec takiej alternatywy?

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Podtrzymujemy swoje stanowisko. Jesteśmy przeciwni tej poprawce.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Czy państwo senatorowie chcą zabrać głos?
Przystępujemy do głosowania. Przypominam, że chodzi o poprawki: czterdziestą trzecią, czterdziestą ósmą i czterdziestą dziewiątą.
Kto jest za przyjęciem poprawek? (0)
Kto jest przeciwny? (7)
Dziękuję. Poprawki nie zyskały akceptacji.
Wobec odrzucenia poprawek głosujemy nad poprawką czterdziestą czwartą.
W art. 157 pkt 1 skreśla się ust. 3. Jest to poprawka również senatora Bieli.
Proszę bardzo.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Rząd jest przeciwny tej poprawce, skreśleniu ust. 3, ponieważ taki kształt przepisów został wypracowany w gremium Rady Ministrów, uznano go za słuszny.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.
Pan senator? Nie.
Kto jest za przyjęciem poprawki? (0)

Kto jest przeciwny przyjęciu poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czterdziesta piąta, pana senatora Bieli, nadaje nowe brzmienie art. 192.

Proszę bardzo.

Radca Prawny w Urzędzie Ochrony Państwa

Jacek Derlacki:

Ta poprawka również nawiązuje do ustawy o ochronie danych osobowych.

W art. 43 ustawy o ochronie danych osobowych wymienione są okoliczności, w których nie ma obowiązku rejestracji zbioru danych w rejestrach prowadzonych przez generalnego inspektora ochrony danych osobowych. I między innymi z tego obowiązku rejestracji zbioru danych, a co za tym idzie również pośrednio, w pewien sposób, ograniczenia kontroli generalnego inspektora ochrony danych osobowych, zwolnione są zbiory danych objęte tajemnicą państwową, ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa, a także zbiory, które zostały uzyskane w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych przez funkcjonariuszy organów uprawnionych do tych czynności.

Jednocześnie ust. 2 tej ustawy zawiera kolejne ograniczenie w sprawowaniu funkcji kontrolnej przez generalnego inspektora ochrony danych osobowych w zakresie danych zgromadzonych w związku z postępowaniami prowadzonymi przez służby ochrony państwa, w rozumieniu ustawy o ochronie informacji niejawnych, czyli tymi zbiorami danych, które służby ochrony państwa zbierają przy prowadzeniu postępowań sprawdzających wobec osób, które otrzymują tak zwane dopuszczenie do informacji niejawnych.

Ten system kontroli sprawowanej przez generalnego inspektora ochrony danych osobowych oraz ograniczenia w tym systemie zostały skorelowane z wymogami unijnymi już na etapie tworzenia ustawy o ochronie danych osobowych. Wprowadzanie tej poprawki może spowodować nieskrępowaną możliwość zapoznawania się przez inspektora ochrony danych osobowych ze zbiorami danych uzyskanych przez funkcjonariuszy w drodze wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych. A jednocześnie, i ten argument jest ciągle aktualny, zostaje zachowana pełna ochrona danych gromadzonych przez Policję, Straż Graniczną czy BOR.

Tak więc ta poprawka powoduje wyłom w jednolitym systemie traktowania zbiorów danych gromadzonych przez wszystkie służby ochrony państwa.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy ktoś ją przejmuje? Nie widzę chętnych.

Wobec tego poprawka czterdziesta piąta zostaje wycofana.

Poprawka czterdziesta szósta, pana senatora Bieli, dotyczy art. 198, a więc Instytutu Pamięci Narodowej.

Proszę bardzo, strona rządowa.

**Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów
Arkadiusz Mróz:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ten przepis generalnie jest z grupy przepisów, dzięki którym w różnego rodzaju ustawach wyrazy „szef Urzędu Ochrony Państwa” zastąpiono wyrazami „szef Agencji Wywiadu” i „szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Ideą tej poprawki jest dodanie w art. 198 ustawy o IPN wyrazów „w art. 25 ust. 1”, a przecież ten artykuł zachowywał moc wiążącą tylko przez sześćdziesiąt dni od daty wejścia w życie ustawy o IPN, a więc w tej chwili nie trzeba dodawać tych wyrazów. To już nie ma żadnego skutku prawnego.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Rozumiem, że formalnie jest to martwy artykuł i nie powinno go być w tekście jednolitym.

(Sekretarz Kolegium do spraw Służb Specjalnych w Radzie Ministrów Arkadiusz Mróz: Postanowienia tego artykułu już zostały wykonane w ciągu sześćdziesięciu dni od daty wejścia w życie ustawy o IPN.)

Dziękuję. A już myślałem, że jedną poprawkę przyjmiemy.

Proszę bardzo.

**Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski :**

Chciałbym potwierdzić, że nie nowelizuje się przepisów o charakterze częściowym, już zrealizowanych, a ten przepis ma właśnie taki charakter.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Jasne.

Pan senator?

Senator Adam Biela:

Wycofuję tę poprawkę. Ja nie miałem złudzeń, wiedziałem, że państwo nie przyjmą tych poprawek, ale dla przyzwoitości jestem obecny na posiedzeniu komisji. Dziękuję.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś przejmuje tę poprawkę? Nie widzę chętnych.

Poprawka została wycofana.

W ten oto sposób doszliśmy końca głosowań. Poprawki czterdziesta ósma i czterdziesta dziewiąta były przegłosowane razem z czterdziestą trzecią, a głosowanie nad poprawką komisyjną było wcześniej.

Przystępujemy do głosowania nad całością ustawy wraz z przyjętymi przez Wysoką Komisję poprawkami.

Kto jest za? (8)

Dziękuję. Jednomyślnie za.

I ostatni punkt, przyjemność sprawozdawania. Kto na ochotnika?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Panie Marszałku, czy jutro to będzie w pierwszym punkcie? Bo jeżeli to będzie pierwszy punkt, to mogę sprawozdawać, a jeżeli drugi, to nie mogę, dlatego że zostałem zaproszony do Kancelarii Prezydenta i będę chciał się zwolnić z dalszej części posiedzenia.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja z przyjemnością tutaj zostaję.

Czy to będzie pierwszy punkt, Pani Marszałek?

(Senator Longin Pastusiak: Ja jutro prowadzę głosowanie.)

Panie Marszałku, czy to będzie pierwszy punkt? Dzisiaj to był pierwszy punkt.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ale to od pana marszałka będzie zależało, od której ustawy rozpoczniemy jutro.

(Senator Longin Pastusiak: Rozpoczniemy zgodnie z porządkiem obrad.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dobrze, wobec tego ja będę sprawozdawał, a jako rezerwowy przygotowuje się pan senator Podkański. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję serdecznie przedstawicielom rządu, przedstawicielom Biura Bezpieczeństwa Narodowego, panu senatorowi wnioskodawcy tej liczby poprawek, Biuru Legislacyjnemu oraz obsłudze komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 20)

